

İHRACATTA KDV İADESİ

Alptekin YÜCEBAŞ
Yeminli Mali Müşavir

Alptekin YÜCEBAŞ Yeminli Mali Müşavir

1965 yılında Ankara'da doğdu. İstanbul Maliye Okulunu takiben 1987 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi İİBF İktisat Bölümünden mezun oldu ve Lisansüstü eğitimini KTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Maliye Ana Bilim Dalında 2004 yılında tamamladı.

- 1983 yılında Maliye Bakanlığı Personel Genel Müdürlüğünde **Atama Memuru**,
- İzmir ve Ankara Defterdarlıklarında 1983-88 yıllarında **Vergi ve Yoklama Memuru**,
- Nevşehir Defterdarlığında 1988-90 yıllarında **Milli Emlak Denetmeni**,
- 1990 yılında açılan giriş sınavını kazanarak **Stajyer Gelirler Kontrolörü** olarak atandı,
- Ağustos/1997'de Kordon **Vergi Dairesi Başkanı**,
- Ocak/1998'de İzmir **Defterdar Yardımcısı**,
- 1998-2004 yıllarında Trabzon'da **Defterdar**,

olarak görev yaptı.

1999-2002 yıllarında KTÜ İİBF Maliye Bölümü'nde **Öğretim Görevlisi** olarak, Vergi Hukuku ve Mali Denetim derslerini de veren YÜCEBAŞ, 08.03.2004 - 27.12.2010 tarihleri arasında **Gelirler Başkontrolörü** olarak Gelir İdaresi Başkanlığında çalışmıştır. Halen Yeminli Mali Müşavir olarak serbest çalışmakta olup, evli ve bir çocuk babasıdır.

KDV'nin Yeri

Vergiler; gelir, harcamalar ve servet üzerinden alınan vergiler olarak üç ana gruba ayrılabilir. Bu gruplandırmada KDV

- Harcamalar üzerinden alınan bir vergidir.
- Geniş tabanlı, toplanması kolay, fiyat sistemi içine entegre olması nedeniyle daha az hissedilen bir vergidir.
- Verginin nihai yükü tüketici üzerindedir.

KDV'nin Konusu

- KDV'nin konusuna giren işlemler, 3065 sayılı Kanununun 1'inci maddesinde sayılmıştır.
- Türkiye'de yapılan ticari, sınai, zirai ve serbest meslek faaliyeti kapsamında yapılan teslim ve hizmetler ile mal ve hizmet ithalatı

Mal teslimi veya hizmet ifalarının verginin konusuna girebilmesi için, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılmış olmaları gerekir. İthalatta ise prensip olarak her türlü mal ve hizmet ithali vergiye tabidir.

KDV' de Vergileme İlkesi (Uygulama)

KDV tabi işlemlerinin vergilendirilmesi açısından; Destinasyon ve Orijin olmak üzere iki ilke kabul edilmiş bulunmaktadır.

- **Destinasyon İlkesi:** Mal ve hizmetlerin nihai olarak **tüketildikleri veya faydalanıldıkları ülkede** vergiye tabi tutulmasını öngörmektedir.
- **Orijin İlkesi:** Mal ve hizmetlerin dış ticaret dahil **üretildikleri ülkede** vergilendirilmesini öngörmektedir.

Prensip itibariyle destinasyon ilkesi benimsenmiştir.

KDV İstisnaları

- KDV'nde **İstisnalar Kanununun 2'nci Kısımında** düzenlenmiştir.
- Genel Kural verginin konusuna girmeyen veya vergiden istisna edilmiş işlemlerle ilgili satın alınan mal ve hizmetlere ödenen KDV'nin mükellef tarafından indirim konusu yapılamaması, bu yükün gider olarak dikkate alınması gerekir. (KDVK md. 30/a ve 58)
- Ancak KDVK'nin 32'nci maddesinde istisna edilmiş işlemlerden; ihracat istisnası, Araçlar, kıymetli maden ve petrol aramaları ile ulusal güvenlik harcamaları ve yatırımlarda istisna, Taşımacılık İstisnası ve diplomatik istisna işlemleri ve Bakanlığın uygun gördüğü hususlarda yüklenilen KDV'nin indirimine imkan tanınmış, **indirim yolu ile telafi edilemeyen KDV'nin ise iade yolu ile giderilmesi** öngörülmüştür. (**Tam istisna**)
- Tam istisna dışındaki diğer bütün istisnalar için yüklenilen KDV'nin indirimi mümkün değildir. (**Kısmi istisna**)

İndirim ve İade Mekanizmasında Tanımlar

Hesaplanan KDV : Yapılan teslim karşılığında alıcıdan Hazine'ye aktarılmak üzere tahsil edilen KDV

İndirilecek KDV : Alınan mal veya hizmetler karşılığında satıcının Hazine'ye aktarması için ödenen KDV

Ödenecek KDV : $\text{Hesaplanan KDV} > \text{İndirilecek KDV}$

Devreden KDV : $\text{İndirilecek KDV} > \text{Hesaplanan KDV}$

Yüklenilen KDV : İade hesabında dikkate alınan ve iadeye konu mal bünyesine giren indirilecek KDV

Tecil Edilebilir KDV : Hesaplanan fakat tahsil edilmeyen KDV'den indirim yolu ile telafi edilemeyen ödenmesi gereken KDV

Tecil Edilecek KDV : Tecil Edilebilir KDV'den indirim yolu ile telafi edilemeyen ödenecek KDV

İade Edilecek KDV : İndirim yoluyla telafi edilemeyen yüklenilen KDV tutarı.

KDV'de Başlıca Vergi İade Mekanizması

KDV'de başlıca üç nedenle vergi iadesi ortaya çıkabilmektedir.

1. Tam istisna kapsamında yapılan teslim ve hizmetler nedeniyle yüklenilen ancak indirimle giderilemeyen vergiler iade edilebilmektedir.

- İhracat
- Diplomatik istisna kapsamındaki teslim ve hizmetler.
- Deniz, hava ve demiryolu araçlarına ilişkin teslim ve hizmetler.
- Liman ve hava meydanlarında yapılan hizmetler.
- Petrol arama faaliyetlerine ilişkin teslim ve hizmetler.
- Teşvik belgeli makina ve teçhizat teslimleri.
- Uluslararası taşımacılık
- Vb

2. KDVK'nın 29.maddesi uyarınca, indirimli orana tabi mal ve hizmetlere ilişkin olup, indirimle giderilemeyen vergilerin iadesi

- Temel Gıda Maddesi Teslimleri
- 150 m2 Altı Konut Teslimleri
- Vb.

3. Vergi sorumluluğu kapsamında uygulanan tevkifatlar nedeniyle vergi iadesi

- Taahhüt İşlerinden Yapılan Tevkifat
- Hurda metal teslimleri nedeniyle yapılan tevkifat
- Tekstil ve konfeksiyon sektöründe uygulanan tevkifatlar
- Vb

İhracat Tanımı

- **İhracat Yönetmeliğinde İhracat;**

“Bir malın, yürürlükteki ihracat mevzuatı ile gümrük mevzuatına uygun şekilde **Türkiye gümrük bölgesi dışına** veya **serbest bölgelere** çıkarılmasını veyahut Müsteşarlıkça ihracat olarak kabul edilecek sair çıkış ve işlemleri ifade eder”
şeklinde tanımlanmıştır.

- **Genel olarak ihracat;**

“Yurt dışına mal ve hizmet satışı suretiyle yürütülen faaliyetler”
olarak tanımlanabilir.

İhracatta KDV İstisnası

- İhracatta KDV İstisnası, Kanununun 2'nci kısmınının 1'inci bölümünde 11 ve 12'nci maddeleri ile düzenlenmiştir.
- İhracat istisnası 4 temel bölüme ayrılabilir. (KDVK Md.11)
 - 1-Mal ihracatı istisnası,
 - 2-Hizmet ihracatı istisnası,
 - 3-Türkiye'de ikamet etmeyen yolculara yapılan teslimler,
 - 4-İmalatçılar tarafından ihracatçılara ihraç kaydıyla yapılan teslimler.

Mal İhracında KDV İstisnası

İhracat teslimleri

- Teslim **yurt dışındaki bir müşteriye** veya bir **serbest bölgedeki alıcıya** ya da **yetkili gümrük antreposu işleticisine** yapılmalı veya mallar yetkili gümrük antreposu işleticisine tevdi edilmelidir. Ya da Teslim konusu mal Türkiye Cumhuriyeti **gümrük bölgesinden çıkarak bir dış ülkeye veya bir serbest bölgeye vasıl olmalı ya da yetkili gümrük antreposuna** konulmalıdır.
- **Yurt dışındaki müşteri**; ikametgahı, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında olan alıcılar ile yurt içinde bulunan bir firmanın yurt dışında kendi adına müstakilen faaliyet gösteren şubelerini ifade etmektedir.

İhracat Türlerine Göre KDV İstisnası

- **Serbest veya kayda bağlı ihracatta, kredili ihracatta, bedelsiz ihracatta, bağlı muamele ve takas yoluyla yapılan ihracatta ve de sınır ve kıyı ticaretinde** malların fiilen yurt dışına ihraç edilmesi ve 12'nci maddede yer alan (*Teslim yurt dışındaki bir müşteriye veya bir serbest bölgedeki alıcıya ya da yetkili gümrük antreposu işleticisine yapılmalı veya mallar yetkili gümrük antreposu işleticisine tevdi edilmelidir. Ya da Teslim konusu mal Türkiye Cumhuriyeti gümrük bölgesinden çıkararak bir dış ülkeye veya bir serbest bölgeye vasıl olmalı ya da yetkili gümrük antreposuna konulması*) şartlara uyulması şartıyla istisnaya konu edilebilecektir.

- **Transit ihracatta:** mal millileşmediği için KDV'nin konusuna girmemektedir. Dolayısıyla yüklenilmiş bir KDV varsa bunun iadesi mümkün değildir.
- **Konsinye ihracatta:** malın fiilen yurt dışı edildiği tarihte değil, teslimin gerçekleştiği tarihte istisna beyanı yapılmalıdır.
- **Yurt dışı müteahhitlik hizmetleri kapsamında yapılacak ihracatta :** geçici ihracatta teslim yok, kesin ihracatta ise istisna kapsamında işlem yapılacaktır.
- **Ticari Kiralama Yoluyla Yapılacak ihracatta:** Mal teslimi değil, bir hizmet ifası söz konusu olduğundan hizmet ihracına ilişkin hükümlere göre işlem yapılmalıdır.

Hizmet İhracında KDV İstisnası

İhracat teslimlerine ilişkin hizmetler ile yurt dışındaki müşterilere verilen hizmetler, serbest bölgede bulunan mükelleflere verilen fason hizmetler ve roaming anlaşmaları çerçevesinde verilen hizmetler ihracat istisnası kapsamındadır. Hizmet ihracından bahsedilebilmesi için;

- Hizmet Türkiye’de yurt dışındaki bir müşteri için yapılmış olmalıdır,
- Hizmetten yurt dışında faydalanılmalıdır,
- Fatura veya benzeri belge yurt dışındaki müşteri adına düzenlenmelidir,
- Hizmet bedeli döviz olarak Türkiye’ye getirilmelidir.

KDV İadesinin Olması İçin;

$$391 \text{ (Hesaplanan KDV)} < 190 \text{ (Devreden KDV)} \\ + 191 \text{ (İndirilecek KDV)}$$

Olması gerekir.

$$391 > 190 + 191 \text{ olursa,}$$

KDV İADESİ söz konusu olmaz.

İhracat Tarihi

- İhracat işlemleri iç gümrüklerde yapılan ihracat teslimlerinde, gümrük beyannamesinin **sınır gümrüklerince kapatıldığı tarih, ihracatın gerçekleştiği tarih olarak kabul edilir.**
- Serbest bölgelere yapılan ihracat teslimlerinde, gümrük beyannamesinin düzenlenmediği hallerde, malın serbest bölgeye giriş işlemlerinin tamamlanarak serbest bölgeye vasil olduğu tarih ihracatın gerçekleştiği tarih olarak kabul edilir. Bu tarih, malların serbest bölgeye girişinin yapıldığını gösteren, serbest bölge işlem formunun ilgili idare tarafından onaylandığı tarihtir.

İhracat İstisnasının Beyanı

- Mal ihracına ilişkin istisna, ihracatın gerçekleştiği tarih olan gümrük beyannamesinin, “**kapanma tarihi**” ni içine alan vergilendirme dönemine ait **KDV beyannamesi** ile beyan edilir.
- İhracat faturası malın yurtdışı edildiği dönemden önce düzenlenmiş olsa dahi, **istisna ihracatın yapıldığı dönem KDV beyannamesi** ile beyan edilir.
- Mal ihracına ilişkin beyan, ilgili dönem KDV beyannamesinin “İstisnalar-Diğer İade Hakkı Doğuran İşlemler” kulakçığında “**Tam İstisna Kapsamına Giren İşlemler**” tablosunda **301** kod numaralı işlem türü satırı kullanılmak suretiyle yapılır.
- Bu satırın, “Teslim ve Hizmet Tutarı” sütununa **ihracat tesliminin bedeli** girilir. İhracat bedeli, **gümrük beyannamesinin kapanma tarihinde Resmî Gazete’de yayınlanmış bulunan** (kapanma tarihinde Resmî Gazete’de kurlar ilan edilmemiş ise kapanma tarihinden önceki ilk Resmî Gazete’de yayınlanmış bulunan) **T.C. Merkez Bankası döviz alış kuru üzerinden TL’ye çevrilir.**

İstisnanın Tevsiki (Belgelendirilmesi)

- G m r k beyannameli mal ihracatının beyanında, **g m r k beyannamesi ve satış faturaları**, bir dilekçe ile ihracat istisnasına ilişkin beyanname ekinde vergi dairesine verilir. Söz konusu belgelerden elektronik ortamda alınanların ayrıca beyanname ekinde ve k ağıt ortamında vergi dairesine verilmesine gerek olmayıp, dilekçe ekinde internet vergi dairesi liste alındısının vergi dairesine verilmesi yeterlidir.
- Posta ve hızlı kargo taşımacılığı yolu ile yapılan ihracat teslimleri, kargo şirketi adına düzenlenen, malı yurtdışına gönderilen mükellefin bilgisinin yer aldığı ve g m r k müdürlüğü tarafından elektronik ortamda onaylanan **elektronik ticaret g m r k beyannamesi** ile tevsik edilir.

- Sınır ticareti kapsamında yapılan ihracat, **gümrük beyannamesi veya listesi** ile tevsik edilir. Bu durumda ayrıca, bir defaya mahsus olmak üzere **sınır ticareti yetki belgesi** de ibraz edilmelidir
- NATO (Kuzey Atlantik Antlaşma Örgütü – North Atlantic Treaty Organization) ülkelerinde askeri teçhizat ve malzemenin transit-ithalat-ihracat işlemleri için düzenlenen **Form 302 belgesinin**, bu belge ile yapılan ihracat teslimlerinde **gümrük beyannamesi yerine kullanılması** mümkündür
- Gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına yapılan teslimlerde istisna, gümrük idaresi tarafından onaylanmış **antrepo beyannamesiyle** tevsik edilir

Mal İhracatından Kaynaklanan İade Taleplerindeki Aranılan Belgeler

- Standart iade **talep dilekçesi**
- **Satış faturaları listesi**
- **Gümrük beyannamesi veya listesi** (Serbest bölgeye yapılan ihracatta serbest bölge işlem formu, posta veya kargo yoluyla gerçekleştirilen ihracatta **elektronik ticaret gümrük beyannamesi**, gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına yapılan teslimlerde, malın gümrüksüz satış mağazasına veya deposuna konulduğuna dair ilgili gümrük idaresinin onayını da içeren **antrepo beyannamesi**)
- İhracatın beyan edildiği döneme ait **indirilecek KDV listesi**
- **Yüklenilen KDV listesi**
- İadesi Talep Edilen **KDV Hesaplama Tablosu**

İade Şekilleri

- **Mahsuben İade** : Mükelleflerin mal ihracından kaynaklanan mahsuben iade talepleri, yukarıdaki belgelerin ibraz edilmiş olması halinde miktarına bakılmaksızın vergi inceleme raporu, YMM raporu ve teminat aranmadan yerine getirilir.
- **Nakden İade** : Mükelleflerin mal ihracından kaynaklanan ve 5.000 TL'yi aşmayan nakden iade talepleri **vergi inceleme raporu, YMM raporu ve teminat** aranmadan yerine getirilir. İade talebinin 5.000 TL'yi aşması halinde, aşan kısmın iadesi **vergi inceleme raporu veya YMM tasdik raporuna göre** yerine getirilir.

Teminat verilmesi halinde, mükellefin iade talebi yerine getirilir ve teminat, **vergi inceleme raporu veya YMM raporu** sonucuna göre çözülür.

Hizmet İhracatı

Yurtdışındaki müşteriler için yapılan hizmetin KDV'den istisna olabilmesi için, aynı Kanununun (12/2)nci maddesine göre;

- - Hizmetin yurtdışındaki bir müşteri için yapılması,
- - Hizmetten yurtdışında faydalanılması,

gerekir.

Hizmetin yurtdışındaki bir müşteri için yapıldığı, yurtdışındaki müşteri adına düzenlenen fatura ve benzeri belge ile tevsik edilir.

Türkiye'den serbest bölgelere verilen hizmetler hizmet ihracı kapsamında değerlendirilmez.

Hizmet İhracından Doğan İade Taleplerinde Aranan Belgeler

- Standart **iade talep dilekçesi**
- **Hizmet faturası veya listesi**
- **Ödeme belgesi** (dövizin Türkiye'ye getirildiğini tevsik eden bir belge, banka dekontu vb.)
- Hizmet ihracatının beyan edildiği döneme ait **indirilecek KDV listesi**
- **Yüklenilen KDV listesi**
- İadesi Talep Edilen **KDV Hesaplama Tablosu**

Türkiye'de İkamet Etmeyenlere Özel Fatura ile Yapılan Satışlar (Bavul Ticareti)

Bağlı olunan vergi dairesinden "**Türkiye'de İkamet Etmeyenlere Özel Fatura ile Yapılacak Satışlara Ait KDV İhracat İstisnası İzin Belgesi**" (İstisna İzin Belgesi) alan mükellefler, bu tür satışlarını **KDV hesaplamadan yapar.**

İstisna izin belgesi almak isteyenlerin;

- - Gerçek usulde KDV mükellefi olması,
- - Haklarında "olumsuz rapor" yazılmamış olması,

gerekir. Bu şartları taşıyan mükelleflerin yapacakları başvuru vergi dairesince değerlendirilerek durumu uygun görülenlere, "**istisna izin belgesi**" verilir.

İstisnanın Şartları

İstisna izin belgesine sahip mükellefler, aşağıdaki şartların varlığı halinde KDV hesaplamadan işlem yapar:

- a) Teslim, Türkiye'de ikamet etmeyen yabancı uyruklu alıcılara veya yurtdışında ikamet eden ve buna dair ilgili ülke resmi makamlarından alınmış ikamet tezkeresi veya bu mahiyette bir belgeye sahip olan Türk uyruklu alıcılara yapılmalıdır.
- b) Satılan malların bedelleri toplamının 2.000 TL'nin üzerinde olması gerekir. Bu toplama, aynı faturada gösterilen birden fazla mal çeşidine ait bedeller dahildir.
- c) 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (I) sayılı listede yer alan mallar için bu kapsamda işlem yapılamaz.

- Bu kapsamdaki satılarda, Őekil ve muhtevası Gelir İdaresi Başkanlığı ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenen "** zel Fatura**" kullanılır.
- Özel fatura **beş nüsha** olarak düzenlenir. Birinci nüshası alıcıya verilir. İki,  c ve dördüncü nüshalar malın gümrükten çıkışı sırasında onaylatılır. BeŐinci nüsha ise satıcıda kalır.
- Satın alınan malların, özel fatura tarihini izleyen aybaşından itibaren  c ay gümrük kapılarından yurtdışına çıkarılması ve bu malların gümrük bölgesinden çıktığını gösteren bu gümrük kapılarında onaylatılmıŐ özel faturanın bir nüshasının ** ıkıŐ tarihinden itibaren en gec bir ay içinde** satıcıya intikal etmiŐ olması gerekir.

İstisnanın Beyanı

- Bu kapsamda yapılan satışlar, onaylı **özel faturanın satıcı firmaya intikal ettiği tarihi kapsayan vergilendirme dönemine ait KDV beyannamesi ile tam istisna kapsamında beyan edilir.** Söz konusu beyannameye onaylı özel faturanın bir nüshası veya firma yetkililerince onaylı örneği ya da onaylı özel faturaların muhtevasını içerecek şekilde hazırlanan liste eklenir.
- Beyan, ilgili dönem beyannamesinin **“İstisnalar-Diğer İade Hakkı Doğuran İşlemler”** kulakçığında **“Tam İstisna Kapsamına Giren İşlemler”** tablosunda **322 kod** numaralı işlem türü satırı kullanılmak suretiyle yapılır.
- “Yüklenilen KDV” sütununa ise istisna kapsamındaki teslimin bünyesine giren KDV tutarı yazılır. İade talep edilmemesi halinde “Yüklenilen KDV” alanına “0” yazılır.

Türkiye'de ikamet etmeyenlere özel fatura ile yapılan satışlardan doğan iade taleplerinde aşağıdaki belgeler aranır

- - Standart iade talep dilekçesi
- - Onaylı özel faturanın aslı veya firma yetkililerince onaylı örneği ya da **onaylı özel faturaların** muhtevasını içerecek şekilde hazırlanan **liste**
- - İhracatın beyan edildiği döneme ait **indirilecek KDV listesi**
- - **Yüklenilen KDV listesi**
- - İadesi Talep Edilen **KDV Hesaplama Tablosu**

Yolcu Beraberi Eşya (Türkiye'de İkamet Etmeyenlere KDV Hesaplanarak Yapılan Satışlar)

- Türkiye'de ikamet etmeyen yolcuların, satın alarak Türkiye dışına götürdükleri mallar için ödedikleri KDV, malın gümrükten çıkışı sırasında iade edilir (3065 sayılı Kanununun (11/1-b) maddesine göre)
- İstisnadan, Türkiye'de ikamet etmeyen ve satın aldığı malı yurtdışına götüren yabancı uyruklu veya yurtdışında ikamet eden ve buna dair o ülke resmi makamlarından alınmış ikamet tezkeresi veya bu mahiyette bir belgeye sahip olan Türk uyruklu alıcılar faydalanabilir.

İstisna Kapsamında Satış Yapabilecek Satıcılar

- Türkiye’de ikamet etmeyen yolculara tanınan istisna kapsamındaki satışlar, vergi dairesinden "**İzin Belgesi**" almış, gerçek usulde KDV mükellefleri tarafından yapılabilir.
- İzin belgesi almak isteyen satıcılar vergi dairesine bir dilekçe ile başvurur. Vergi dairelerince yapılacak yoklama ve değerlendirme sonunda bu tür satışları yapabilecek organizasyona sahip olduğu anlaşılan mükelleflere izin belgesi verilir. **İzin belgesi işletmede görünür bir yere asılır.**
- Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından iadeye aracılık konusunda yetkilendirilmiş firmalarla sözleşme imzalayan gerçek usulde KDV mükellefleri de bu kapsamda satış yapabilir.
- Türkiye’de ikamet etmeyenlere özel fatura ile satış yapmaya imkân sağlayan "**İstisna İzin Belgesi**" alan mükelleflerin bu kapsamda işlem yapabilmeleri için ayrıca "**İzin Belgesi**" almalarına gerek yoktur.

Satış Yapılabilecek Asgari Tutar

- Alıcının, istisna kapsamında satış yapabilen satıcılardan aldığı malların faturada gösterilen bedelleri toplamının KDV hariç 100 TL'nin üstünde olması halinde istisna uygulanabilir. Bu toplama, aynı faturada yer alan birden fazla mal çeşidi dâhildir

Satıcının Uyacağı Esaslar

Satıcı, istisna kapsamındaki satışları dolayısıyla düzenleyeceği faturaya;

- - Alıcının pasaport türü ve numarası, Türk uyruklular için ayrıca yabancı ülkede ikamet ettiklerini gösteren belgenin tarih ve numarasını,
- - Alıcının banka şubesi ve hesap numarasını,
- - Satıcının bu iadeler için hesap açtırmış olması halinde banka şubesi ve hesap numarasını,

yazar.

- Fatura dört nüsha olarak düzenlenir ve ilk üç nüshası alıcıya verilir
- Faturada yer alan bilgileri taşımak kaydıyla yeni nesil ödeme kaydedici cihazlar tarafından üretilen belge de kullanılabilir. Bu belge, 213 sayılı Kanununun Mükerrer 257'nci maddesinin 1 numaralı bendi ile Bakanlığımıza tanınan yetkiye dayanılarak, fatura düzenleme tutarının altında veya üstünde olsa dahi “fatura yerine geçen belge” olarak kabul edilir

Bu satılarda,

- **İadenin gümrükteki banka şubesinden yapılmasını isteyen satıcı, fatura ile beraber alıcıya bir çek verir. Bu çekte faturanın tarih ve numarası ile birlikte faturada gösterilen KDV tutarı TL olarak yer alır. Çek, gümrükteki banka şubesine ibraz edildiğinde TL tutarının karşılığı döviz (Dolar, Euro vb.) cinsinden alıcıya nakden ödenir. Alıcının kabul etmesi halinde iadenin TL cinsinden de yapılabilmesi mümkündür. Söz konusu çekin üzerinde, Türkiye’de ikamet etmeyen yolculara KDV iadesi dışındaki işlemlerde kullanılmayacağı ve ciro edilmeyeceğine ilişkin şerh bulunur**

Alıcının Uyacağı Esaslar

Alıcının istisnadan faydalanabilmesi için satın aldığı malları **fatura ve benzeri belge tarihinden itibaren üç ay içinde yurtdışına çıkarması gerekir.**

Çıkış sırasında mallar gümrük görevlisine gösterilir ve malların yurtdışına çıkarıldığına ilişkin fatura ve benzeri belge örneği onaylatılır. **Alıcı onaylattığı üç belge örneğinden ikisini onayı yapan gümrük görevlisine bırakır.**

KDV'nin Alıcıya İadesi

- İadenin gümrükteki banka şubesinden yapılmasını isteyen satıcı, fatura ile beraber alıcıya, sözleşme yaptıkları bankalara ait bir çek vermelidir. Bu çekte faturanın tarih ve numarası ile birlikte faturada gösterilen KDV tutarı TL olarak yer alır
- Usulüne uygun olarak düzenlenmiş çek, fatura ile birlikte gümrük memuruna onaylatıldıktan sonra gümrükteki banka şubesine verilir. Onaylı çeki alan banka görevlisi onaylı faturayı gördükten sonra çekte yazılı tutarı, alıcının talebine göre döviz veya TL cinsinden nakden öder. Banka şubesi **bir ay içinde yaptığı ödemeleri, izleyen ayın 10 uncu gününe kadar satıcıya her çekin tarih ve numarası, faturanın tarih ve numarası ile ödeme tutarını içeren bir dekont ile bildirir.**

- İadenin gümrük çıkışında ödenmesinin mümkün olmaması veya alınmak istenmemesi halinde, alıcı malın çıktığını gösteren onaylı faturayı çıkış tarihinden itibaren üç ay içinde satıcıya gönderir. Satıcı iade tutarını, faturayı aldıktan sonra en geç 10 gün içinde alıcının banka hesabına veya adresine havale eder. Alıcı malın yurtdışına çıktığını göstermek üzere satıcıya onaylı fatura nüshasını, çek düzenlenen hallerde ise fatura ile beraber onaylı çeki gönderir.
- İade tutarını 10 gün içinde göndermeyen satıcının izin belgesi iptal edilerek daha sonra Türkiye'de ikamet etmeyen yolculara tanınan istisna kapsamında satış yapmalarına izin verilmez.

Alıcıya Verginin Elden İadesi

Alıcının, onaylı fatura nüshasını çıkış tarihinden itibaren üç ay içinde satıcıya elden getirmesi halinde, iade tutarı satıcı tarafından nakden ödenir. Çek düzenlendiği hallerde fatura ile birlikte onaylı çek de satıcıya verilir

Alıcıya İadenin Avans Olarak Ödenmesi

- Satıcı, istediği takdirde iade tutarını alıcıya satış sırasında avans olarak ödeyebilir. Bu durumda, **satış faturasına iade tutarının avans olarak ödendiğine dair şerh düşülür.**
- Avans olarak ödenen tutarın iade edilmiş sayılabilmesi için satın alınan malın fatura tarihinden itibaren üç ay içinde yurtdışına çıkarılması ve **onaylı faturanın çıkıştan sonra üç ay içinde satıcıya gönderilmesi zorunludur.**
- Bu şartların mevcut olmaması halinde **avans olarak ödenen tutar, iade edilmiş sayılmaz ve indirim konusu yapılamaz.** Avans tutarı ancak, en erken onaylı faturanın temin edildiği dönemde indirim ve iade konusu yapılabilir.

İstisnanın Beyanı

- 3065 sayılı Kanununun (11/1-b) maddesi kapsamında Türkiye’de ikamet etmeyen yolculara satış yapan mükelleflerce bu işlemler, teslimin yapıldığı dönem 1 No.lu KDV Beyannamesinin “Matrah” kulakçığında “Diğer İşlemler” tablosunda 501 kod numaralı satır aracılığıyla beyan edilir. Bu satırın, "Matrah" sütununa aynı veya farklı vergi oranlarına tabi teslim bedellerinin KDV hariç toplamı, "Vergi" sütununa ise bu teslimler üzerinden hesaplanan KDV toplamı yazılır.
- Satış sırasında tahsil edilmiş olan verginin alıcıya iade edildiği dönemde ise alıcıya iade edilen vergi tutarı, 1 No.lu KDV Beyannamesinin “İndirimler” kulakçığında **“İndirimler” tablosunda 104 kod numaralı satır aracılığıyla indirim** konusu yapılır.
- Mükelleflerin bu işlemle ilgili olarak iade almak istemeleri halinde **“Diğer İade Hakkı Doğuran İşlemler” tablosunun 408 kod numaralı satırına kayıt** yapılır. Satırın “Teslim ve Hizmet Tutarı” sütununa istisna kapsamındaki teslimin KDV hariç bedeli girilir. “İadeye Konu Olan KDV” sütununa ise 104 kod numaralı satıra kaydedilen tutar aynen aktarılır.
- **Teslim ve KDV’nin alıcıya iadesi, aynı dönemde gerçekleşirse**, 501, 104 ve 408 kod numaralı satırlar aynı dönemde doldurulur. KDV’nin alıcıya iadesi, teslimden sonraki bir dönemde gerçekleşirse, 104 ve 408 kod numaralı satırlara kayıt KDV’nin iade edildiği dönemde yapılır. Bu teslimlerle ilgili olarak iade almak istemeyen mükelleflerce **“Diğer İade Hakkı Doğuran İşlemler” tablosuna herhangi bir kayıt yapılmaz.**

Yolcu beraberi eşya kapsamında Türkiye'de ikamet etmeyenlere KDV hesaplayarak yapılan satışlardan kaynaklanan iade taleplerinde aşağıdaki belgeler aranır

- - Standart iade talep dilekçesi
- - Gümrükçe onaylı satış faturası veya fatura/çek aslı ya da onaylı örneği (iadenin yetki belgeli aracı firma tarafından yapılması halinde bu firmaların gönderdiği icmaller ile ödeme belgelerinin onaylı örnekleri)
- - İadenin talep edildiği döneme ait indirilecek KDV listesi

İhraç Kaydıyla Teslimlerde Tecil-Terkin Uygulaması

3065 sayılı Kanununun (11/1-c) maddesi gereğince; ihraç edilmek şartıyla imalatçılar tarafından kendilerine teslim edilen mallara ait KDV, ihracatçılar tarafından ödenmez.

Bu kapsamda yapılan teslimlerle ilgili olarak düzenlenen faturaya;

- **"3065 sayılı KDV Kanununun (11/1-c) maddesi hükümlerine göre, ihraç edilmek şartıyla teslim edildiğinden, KDV tahsil edilmemiştir."**

ifadesi yazılır.

Mükelleflerce tahsil edilmeyen ancak ilgili dönem beyannamesinde beyan edilecek olan bu vergi, vergi dairesince tarh ve tahakkuk ettirilerek tecil olunur.

- Söz konusu malların, ihracatçıya teslim tarihini takip eden ay başından itibaren **ç ay içinde ihraç edilmesi halinde**, tecil edilen vergi terkin olunur.
- İhracatın yukarıdaki şartlara uygun olarak gerçekleştirilmemesi halinde, tecil olunan vergi tahakkuk ettirildiği tarihten itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51'inci maddesine göre belirlenen gecikme zammıyla birlikte tahsil olunur. Ancak, ihraç edilmek şartıyla teslim edilen malların 213 sayılı Kanunda belirtilen mücbir sebepler nedeniyle ihraç edilmemesi halinde, tecil edilen vergi tecil edildiği tarihten itibaren 6183 sayılı Kanununun 48'inci maddesine göre ilgili dönemler için geçerli tecil faizi ile birlikte tahsil edilir.

- İhraç kaydıyla teslimlere ait faturanın esas itibarıyla ihracatçı firmanın düzenlediği fatura tarihinden önceki bir tarihte düzenlenmiş olması gerekir. İmalatçı tarafından düzenlenen fatura tarihinin; ihracatçı firmanın düzenlediği fatura tarihi veya fiili ihraç tarihinden sonraki bir tarih olması halinde, 213 sayılı Kanundaki fatura düzenleme sürelerine uyulması kaydıyla tecil-terkin uygulamasından yararlanılabilir.
- Ancak, bu durumlar dışında ihraç kaydıyla teslim ilişkili faturanın, fiili ihraç tarihinden sonraki tarihi taşıması halinde işlemin ihraç kaydıyla teslim ilişkili şartlar açısından yapılacak inceleme veya YMM raporu ile tespit edilmesi şartıyla terkin ve/veya iade işlemleri sonuçlandırılır.

- İhracat, gümrük beyannamesinin kapanma tarihi itibarıyla gerçekleştiğinden, süresinde ihraç edilmek kaydıyla bu tarih itibarıyla ihraç kaydıyla teslim nedeniyle tecil edilen vergi, terkin edilebilir hale gelir. Ödenecek KDV çıkmaması nedeniyle tecil edilecek vergisi bulunmayan mükellefler ise bu tarihten itibaren iade talep edebilirler.
- Geçici ihracat veya hariçte işleme rejimleri çerçevesinde malların yurtdışı edilmesi, kesin ihracata dönmediği sürece, ihraç kaydıyla teslimler açısından ihracat olarak kabul edilmez. Diğer bir deyişle kesin ihracı öngörülmeyen mallar için ihraç kaydıyla teslim uygulaması mümkün değildir.

Tecil-Terkin Uygulamasından Yararlanacak Satıcılar

Tecil-terkin uygulamasından “imalatçı” vasfını haiz satıcılar yararlanabilir. İmalatçının;

- - Sanayi siciline kayıtlı ve sanayi sicil belgesini haiz olması veya Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında alınmış çiftçi kayıt belgesi, gıda işletmesi kayıt belgesi ve işletme onay belgelerinden(üretici belgesi) herhangi birine sahip olması, (Bu belgeler sonraki bölümlerde “imalatçı belgesi” olarak anılacaktır.)
- - İlgili meslek odasına kayıtlı bulunması,
- - Üretimin yapıldığı dönemde yürürlükte bulunan Sanayi Sicil Tebliğlerinde öngörülen sayıda işçi çalıştırması ve gerekli araç parkına sahip olması veya kapasite raporundaki üretim altyapısına sahip olması, gerekmektedir.

- Tecil-terkin işlemleri imalatçılarının ihraç kaydıyla satışını yaptıkları mal teslimlerine uygulanır. Satıcının ihraç kaydıyla satışını yaptığı malın, ihraç edilen nihai mamul olması gerekir. Bu şartı taşımayan teslimlerde tecil-terkin işlemi uygulanmaz.
- İhraç kaydıyla teslimi yapılan malın, ihracat faturası ve gümrük beyannamesinde yer alan malla aynı olması gerekir. Aynı olmasına rağmen fatura ve/veya gümrük beyannamesinde farklı belirtilmesi halinde, ihraç kaydıyla teslim edilen mal ile ihraç edilen malın aynı olduğunun, bu konuya münhasır vergi inceleme raporu veya YMM raporu ile tespiti istenir.

- **Tecil edilecek vergi miktarı**, mükellefin ihraç kaydıyla teslimleri nedeniyle hesaplanan vergi tutarından fazla olamaz. Ancak mükellefin ödenmesi gereken vergi tutarı, ihraç kaydıyla teslimleri nedeniyle hesaplanan vergi tutarından az ise bu tutar esas alınır. İhraç kaydıyla teslim bedeli üzerinden hesaplanan KDV tutarından tecil edilemeyen bir kısım varsa, bu kısım imalatçı mükellefe iade edilir.

Örnek:

Otomobil lastiği imalatçısı (A), Temmuz/2012 döneminde bir kamu kuruluşuna 5.000 TL, ihracatçı bir firmaya da ihrac kaydıyla 7.000 TL tutarında otomobil lastiği teslim etmiştir. (A) nın bu döneme ait toplam KDV indirimi 1.700 TL'dir.

(A) nın ilgili dönem beyannamesi ile tecil işlemlerine ilişkin hesaplamalar aşağıdaki şekilde yapılır:

- Hesaplanan KDV $[(5.000 + 7.000) \times \% 18]$: 2.160
- Toplam Vergi İndirimi : -1.700
- Fark (Ödenmesi Gereken KDV) : 460
- Tecil Edilebilir KDV $(7.000 \times \%18)$: 1.260
- Tecil Edilecek KDV : 460
- İhracatın Gerçekleştiği Dönemde İade Edilecek KDV : 800
- Ödenmesi Gereken KDV : 0

Örnek

İmalatçı (A), Ekim/2012 ayında toptancılara 8.000 TL tutarında, ihracatçı firmaya ise ihraç kaydıyla 2.000 TL tutarında gömlek teslim etmiştir. Ekim ayında yüklendiği KDV toplamı 600 TL'dir. İmalatçının önceki dönemlerden devreden indirilebilir KDV'si yoktur.

(A) nın Ekim ayı tecil işlemlerine ilişkin hesaplamaları aşağıdaki şekilde yapılır:

- Hesaplanan KDV $[(8.000 + 2.000.) \times (\% 8)]$: 800
- Toplam Vergi İndirimi : - 600
- Fark (Ödenmesi Gereken KDV) : 200
- Tecil Edilebilir KDV $(2.000 \times \%8)$: 160
- Tecil Edilecek KDV : 160
- Ödenmesi Gereken KDV : 40

Bu mükellef Ekim/2012 ayına ait olmak üzere vergi dairesine 40 TL KDV ödeyecektir. 160 TL KDV ise ihracatın tamamlanmasından sonra terkin edilmek üzere tecil edilir

Örnek:

İmalatçı (B), Şubat/2012 ayında müteahhit (C) ye 500 TL, ihracatçı firmaya ise ihraç kaydıyla 2.000 TL tutarında mobilya teslim etmiştir. İmalatçının bir önceki dönemden devreden KDV tutarı 150 TL, Şubat/2012 dönemindeki alış ve giderleri nedeniyle yüklendiği KDV ise 450 TL'dir.

İmalatçı mükellefin, Şubat/2012 ayı beyannamesinin düzenlenmesi ve tecil işlemlerine ilişkin hesaplamalar aşağıdaki şekilde yapılır:

- Hesaplanan KDV $[(500 + 2.000) \times (\%18)]$: 450
- Toplam Vergi İndirimi $(450 + 150)$: - 600
- Sonraki Döneme Devreden KDV : 150
- Tecil Edilebilir KDV $(2.000 \times \%18)$: 360
- Tecil Edilecek KDV : 0
- İhracatın Gerçekleştiği Dönemde İade Edilecek KDV : 360

Terkin

- İhraç kaydıyla mal teslimlerine ait beyan edilen ve tecil edilen KDV, ihracata konu malın süresi içinde ihraç edildiğinin tevsik edilmesi kaydıyla terkin edilir.
- Terkin işleminin yapılabilmesi için, ihraç kaydıyla teslim edilen malın ihraç edildiğini gösteren gümrük beyannamesi veya listesinin ihraç kaydıyla satış faturaları ile birlikte vergi dairesine ibraz edilmesi gerekir.
- İmalatçılara ihraç kaydıyla teslim ettikleri malların ihraç edildiğine ilişkin yazı veren ihracatçılar, bir ay içerisinde bu yazıyı verdikleri imalatçılara ait bir listeyi (Bu listede en az, yazı verilen imalatçıların adı-soyadı, unvanı, bağlı bulunduğu vergi dairesi ve vergi kimlik numarası ile adres bilgilerine yer verilir.), izleyen ayın 15 inci günü akşamına kadar kendilerinin bağlı bulunduğu vergi dairelerine verirler.
- Vergi daireleri, imalatçı tarafından verilen gümrük beyannamesi listesi ve ihracatçının yazısına istinaden terkin işlemini yapar.

İhraç kaydıyla teslimlerden kaynaklanan iade taleplerinde aşağıdaki belgeler aranır

- - Standart iade talep dilekçesi
- - İlgili meslek **odasına üyelik belgesinin** onaylı örneği (Belgede değişiklik olmadığı sürece bir defa verilmesi yeterlidir.)
- - **İmalatçı belgesi** (Belgede değişiklik olmadığı sürece bir defa verilmesi yeterlidir.).
- - İhraç kaydıyla **teslim faturaları veya listesi**
- - **Gümrük beyannamesi çıktısı veya listesi** (serbest bölge işlem formu veya özel fatura örneği)
- - **İhraç kaydıyla teslim edilen malın ihraç edildiğine dair ihracatçı firmadan alınan onaylı yazı**, (Bu yazıda; ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin tarihi ve sayısının, belgeyi talep eden imalatçının adı, soyadı veya unvanı, bağlı olduğu vergi dairesi ve vergi kimlik numarası, ihraç kayıtlı teslim edilen mala ilişkin fatura veya benzeri belgenin tarihi, numarası, malın cinsi, miktarı, bedeli, KDV oranı ve hesaplanan KDV tutarının gösterilmesi gerekmektedir.)
- - İhraç kayıtlı teslimin yapıldığı döneme ait **indirilecek KDV listesi**.

İADE TUTARININ HESABI

- İadesi gereken KDV'nin hesabında, iade hakkı doğuran işlemlerin bünyesine giren ve indirilemeyen KDV tutarları dikkate alınır. İşlemin bünyesine giren KDV'nin iadesinin öngörüldüğü iade taleplerinde, yüklenilen KDV hesabı yapılır.
- İşlemin bünyesine giren KDV, teslim işlemlerinde malın üretimi, iktisabı, muhafazası ve teslimi; hizmet işlemlerinde ise ifa edilen hizmetin meydana getirilmesi ile doğrudan veya dolaylı olarak ilgisi bulunan harcamalar nedeniyle yüklenilen KDV'den oluşur.
- İade hakkı doğuran işlemler için yüklenilen KDV, öncelikle indirim konusu yapılır. İndirimle giderilemeyen bir miktarın kalması halinde, kalan tutar iade hakkı doğuran işlemin gerçekleştiği dönemde iade edilecek KDV olarak dikkate alınabilir.

Yüklenilen KDV

- Yüklenilen KDV, iade hakkı doğuran işlemle ilişkilendirilebilen alış ve giderler, genel imal ve genel idare giderleri ile amortismanına tabi iktisadi kıymetler (ATİK) için yapılan harcamalara ilişkin KDV'den oluşur.
- İade hakkı doğuran işlemle ilgili talep edilecek KDV tutarı;
 - a) İade hakkı doğuran işlemin doğrudan girdisini oluşturan mal ve hizmetler,
 - b) İade hakkı doğuran işlemle ilgili olan telefon, kırtasiye, posta, ulaşım, konaklama, akaryakıt, elektrik, su, büro malzemeleri, muhasebe, reklâm, temizlik malzemeleri, kira vb. genel imal ve genel idare giderlerinden iade hakkı doğuran işleme isabet eden kısım,
 - c) İade hakkı doğuran işlemde kullanılan ATİK'in alımı, nedeniyle yüklenilen KDV'den oluşur.

YMM KDV İadesi Tasdik Raporu Hazırlanması Hizmetine Ait KDV

- KDV iadeleri dolayısıyla düzenlenen YMM KDV İadesi Tasdik Raporları dolayısıyla yüklenilen KDV, indirim hesaplarına dahil edildiği vergilendirme dönemine veya daha sonraki vergilendirme dönemlerine ilişkin iade hesabında dikkate alınabilir.

DİİB Kapsamında Yapılan Teslimler

KDVK'nun geçici 17'nci maddesinde; “**Dahilde işleme ve geçici kabul rejimi kapsamında** ihraç edilecek malların üretiminde kullanılacak maddelerin 31/12/2025 tarihine kadar tesliminde Katma Değer Vergisi Kanununun 11'inci maddesinin 1 numaralı fıkrasının (c) bendi hükümlerine göre; bölgeler, sektörler veya mal grupları itibariyle işlem yaptırmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir...” Hükmündeki yetkiye istinaden; DİİB kapsamında ihraç edilecek ürünlerin imalinde kullanılacak maddelerin DİİB'ne sahip mükelleflere tesliminde **sektörel ayırım yapılmaksızın** 3065 sayılı Kanunun (11/1-c) maddesinde düzenlenen tecil-terkin kapsamında işlem yapılabileceği karara bağlanmıştır.

- Aynı Kanununun 11/1-c maddesinde, ihraç edilmek şartıyla imalatçılar tarafından kendilerine teslim edilen mallara ait KDV'nin, ihracatçılar tarafından ödenmeyeceği, mükelleflerce tahsil edilmeyen ancak ilgili dönem beyannamesinde beyan edilecek olan bu verginin, vergi dairesince tarh ve tahakkuk ettirilerek tecil olunacağı; söz konusu malların, ihracatçıya teslim tarihini takip eden aybaşından itibaren 3 ay içinde ihraç edilmesi halinde, tecil edilen verginin terkin olunacağı hüküm altına alınmıştır.
- Bu maddenin uygulanmasında **ihracat süresi** olarak anılan bentteki süre yerine bu rejimlerle öngörülen süreler esas alınacaktır.

DİİB Sahibi Mükellefin İhraç Kaydıyla Tesliminde İade Edilecek KDV'nin Sınırı

- DİİB kapsamında KDV ödemeksizin yurtiçi ve yurtdışından satın aldığı girdileri kullanarak ürettiği malı, 3065 sayılı Kanununun (11/1-c) maddesi kapsamında ihraç kayıtlı olarak teslim eden bir mükellefin iade alacağı KDV tutarı, ihraç kayıtlı teslim bedeli ile DİİB kapsamında aldığı girdilerin bedeli arasındaki farka, genel vergi oranı uygulanmak suretiyle bulunacak tutarı aşamaz. Dış ticaret sermaye şirketleri ile sektörel dış ticaret şirketlerine yapılan ihraç kaydıyla teslimlerde bu sınır uygulanmaz.

DİİB sahibi mükelleflere ihraç kaydıyla yapılan teslimlerden kaynaklanan iade talepleri

DİİB sahibi mükelleflere ihraç kaydıyla yapılan teslimlerden kaynaklanan iade taleplerinde aşağıdaki belgeler aranır:

- - Standart iade talep dilekçesi
- - İhraç kaydıyla teslim faturaları veya listesi
- - Gümrük beyannamesi veya listesi
- - DİİB'nin onaylı örneği
- - 3065 sayılı Kanunun geçici 17'nci maddesi uygulamasında aranan, satıcı veya alıcılar nezdinde düzenlenmiş olan özel amaçlı YMM raporu
- - İhraç kaydıyla teslimin yapıldığı döneme ait indirilecek KDV listesi

Örnek :

- Mükellef (A), (B) firmasına ihraç kayıtlı olarak KDV hariç 350.000,00 TL değerinde ayakkabı teslimi yapmıştır. (B) firması ayakkabıları süresi içinde ihraç etmiştir. Mükellef (A), bu ayakkabılar için DİİB kapsamında 250.000 TL değerinde deri almış ve bunun için KDV ödememiştir. Mükellef (A)'nın hesaplanan KDV'si, indirilecek KDV'nden daha düşüktür. Bu nedenle ihraç kayıtlı teslimi için hesapladığı KDV'ni tecil edememiştir.
- Bu durumda; İhraç Kaydıyla Teslim Edilen Mal Bedeli: 350.000 TL
- Tecil Edilebilir KDV ($350.000 \times \% 8$): 28.000 TL
- İhracatın Gerçekleştiği Dönemde İndirimlerin Yüksekliği Nedeniyle İade Edilecek Tecil Edilemeyen KDV: 28.000 TL
- Yurtiçi ve Yurtdışı KDV Ödenmeksizin Temin Edilen Mal Bedeli: 250.000 TL
- İade Alınabilecek Azami Tutar = (İhraç Bedeli- DİİB Kapsamlı KDV'siz İşlem)*0.18
- İade Alınabilecek Azami Tutar = $(350.000 - 250.000) \times 0.18 = 18.000$ TL olacaktır.
- İhracatın gerçekleştiği dönemde iade edilecek KDV tutarı, ihraç kaydıyla teslim edilen mal bedeli ile DİİB kapsamında KDV ödenmeksizin yurt içi ve yurtdışından temin edilen girdilerin bedeli arasındaki farka genel vergi oranı uygulanmak suretiyle bulunacak tutarı aşamayacağından ihracatın gerçekleştiği dönemde iade edilecek KDV 28.000 TL değil, 18.000 TL olacaktır.

İşlemin Türü	Tutar
11/1-c İhraç Kayıtlı Bedel (KDV Hariç)	350.000
Tecil Edilebilir KDV (350.000 x % 8=)	28.000
İhracatın Gerçekleştiği Dönemde İade Edilecek Tecil Edilemeyen KDV	28.000
D.İ.İ.B kapsamında alınan Bedel (Yurtiçi ve Yurtdışı KDV Ödemeksizin Temin Edilen Mal Bedeli)	250.000
FARK	100.000
Genel Vergi Oranı (%18) (100.000 x % 18 =)	18.000
İade Alınabilecek Azami Tutar	18.000

Mahsup Yoluyla İade

- KDV iade alacağı; mükellefin kendisinin veya ortaklık payı ile orantılı olmak üzere adi, kollektif ve adi komandit şirketlerde ortakların (komandit şirketlerde sadece komandite ortakların),
 - Vergi dairelerince takip edilen amme alacaklarına,
 - İthalat sırasında uygulanan vergilere,
 - Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) prim borçlarına, mahsuben iade edilebilir.

a) Vergi Dairelerince Takip Edilen Amme Alacaklarına Mahsup

- İade alacağının, vergi dairelerine olan bütün borçlara (Devlete ait olup vergi dairelerince takip edilen tüm amme alacaklarına) mahsubu suretiyle iadesi talep edilebilir.
- Vergi dairelerine olan borçlara mahsup talebi, gerekli bilgi ve belgelerin tamamlandığı tarihi takip eden 10 gün içinde tamamlanır.

b) İthalde Alınan Vergilere Mahsup

- KDV iade alacağının ithalde alınan vergilere mahsubu için, ilgili gümrük idaresinden mükellefin vergi dairesine hitaben yazılan ve ithalde alınan vergiler ile varsa gecikme faizi, zam ve ceza tutarları ile ödemenin yapılacağı gümrük muhasebe birimi ve hesap numarasını belirten bir yazı alınır. Mahsup tutarını gösteren muhasebe işlem fişi talep tarihinden itibaren 10 gün içinde ilgili gümrük muhasebe birimine gönderilir.
- Herhangi bir nedenle mahsup yapılamaması halinde, gümrük muhasebe birimince düzenlenecek muhasebe işlem fişi ile mahsup edilemeyen tutar ilgili vergi dairesine iade edilir.

c) SGK Prim Borçlarına Mahsup

- KDV iade alacağının, SGK'ya olan borçlara (sosyal sigorta primi, işsizlik sigortası primi ve idari para cezası borçları ile bunların ferilerine) mahsubu mümkündür.
- Bu talep, mükellefin SGK'dan alıp mahsup dilekçesine ekleyeceği, mahsubu talep edilecek prim borçlarını ve varsa gecikme zammı ve cezası tutarlarını gösteren belgeye göre değerlendirilir. Cari dönem borçlarına ilişkin mahsup taleplerinde söz konusu belge aranmaz.
- Söz konusu belgeye prim alacaklısı SGK şubesinin banka hesap numarası da yazılır. Mahsup edilecek prim borcu tutarları mükellefin vergi dairesince ilgili şubenin banka hesap numarasına gönderilir.
- KDV iade alacaklarının SGK prim borçlarına mahsubunu isteyen mükelleflerin mahsup dilekçesi ve iade talebinde aranan belgeleri verilmesi mümkün olan en erken tarihte, **fakat en geç KDV beyannamelerinin verildiği ayın son gününe kadar** vergi dairelerine intikal ettirmeleri gerekmektedir.

İNDİRİMLİ TEMİNAT UYGULAMASI SİSTEMİ (İTUS)

Genel Şartları

- **Başvuru tarihinden önceki son üç takvim yılı içinde;**
- a) Vergi mükellefiyetinin bulunması,
- b) Mücbir sebep sayılan haller dışındaki nedenlerle, defter ve belgelerin ibrazından imtina edilmemiş olması,
- c) Gelir veya kurumlar vergisi, geçici vergi, gelir vergisi stopajı, ÖTV ve KDV (tevkifat hariç) uygulamalarından her birine ait beyanname verme ödevinin her bir vergi türü itibarıyla ikiden fazla aksatılmamış olması (süresinden sonra kendiliğinden verilen beyannameler hariç),
- ç) Sahte belge veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme veya kullanma fiili nedeniyle özel esaslara tabi tutulmamış veya tutulmuşsa genel esaslara dönülmüş olması,
- d) Cari takvim yılı da dâhil olmak üzere son iki takvim yılına ilişkin tam tasdik sözleşmesi bulunması.

- **Başvuru tarihi itibarıyla;**
- a) KDV iade taleplerinde özel esaslara tabi olmayı gerektiren bir durumunun bulunmaması,
- b) Ödenmesi gereken vergi borcunun bulunmaması (vergilerin tecil edilmiş olması bu şartın ihlali sayılmaz).
- Sertifika başvurusundan önceki, iade talebinin bulunduğu birbirini izleyen son beş vergilendirme dönemi itibarıyla haklarında yazılmış YMM ve/veya vergi inceleme raporlarının olumlu olması.
- Bu Tebliğin (IV/E) bölümünde belirtilen nitelikteki raporlar "olumlu rapor" olarak kabul edilir. YMM'lerle süresinde düzenlenmiş tam tasdik sözleşmesi bulunan mükellefler hakkında iade hakkı doğuran işlemlerin bulunduğu birbirini izleyen son beş vergilendirme dönemine ait olumlu YMM raporu bulunması halinde de bu bölüm bakımından bu şart gerçekleşmiş sayılır.

İNDİRİMLİ TEMİNAT UYGULAMASI SİSTEMİ (İTUS)

Özel Şartları

- **İhracata Yönelik İmalatçılar ve İmalatçı-İhracatçılar:**
- Genel şartlara ek olarak;
- a) İlgili sicile kayıtlı olan,
- b) Ödenmiş sermayelerinin veya son bilançolarında kayıtlı ATİK'lerinin (gayrimenkuller hariç) amortisman düşülmeden önceki toplam tutarı 100.000 TL'yi aşan,
- c) Üretim kapasitesi ile bu kapasitenin gerektirdiği iktisadi kıymetlere sahip olduğu kapasite raporuyla teyit edilen,
- ç) İmalat işinde 20 veya daha fazla işçi çalıştıran (İşçi sayısının tespitinde bizzat imalat işinde çalışan işçiler dikkate alınır. Bunlar dışında kalan yönetici, büro personeli ve muhasebeci gibi personel dikkate alınmaz. Hesaplama, ihracatın gerçekleştiği dönemden önceki 12 aylık ortalama esas alınır.),
- imalatçı-ihracatçılar ile ihraç kaydıyla teslimde bulunan imalatçılara, bağlı oldukları Vergi Dairesi Başkanlığına/Defterdarlığa bir dilekçe ile başvurmaları halinde, başvuru tarihini izleyen 15 gün içinde İTUS sertifikası verilir.

- **Diğer İhracatçılar (Hizmet İhracatı Yapanlar Hariç):**
- Genel şartları taşıyan mükelleflerden, son üç takvim yılı itibarıyla **yıllık 4 milyon ABD Doları** veya son **beş takvim yılı itibarıyla yıllık iki milyon ABD Doları** ve üzerinde ihracat yapanlara, bu şartları sağladıkları tarihi takip eden yılbaşından itibaren geçerli olmak üzere İTUS sertifikası verilir.

• Diğer İade Hakkı Doğuran İşlemler Bakımından

- İhracatçılar kapsamında olmayan mükelleflerden;
- a) Başvuru tarihinden önce vergi dairesine verilmiş olan son yıllık kurumlar vergisi veya gelir vergisi beyannamesinin ekinde yer alan bilânçoya göre en az;
 - - Aktif toplamı 40.000.000 TL,
 - - Maddi duran varlıkları toplamı 10.000.000 TL,
 - - Öz sermaye tutarı 20.000.000 TL,
 - - Net satışları 50.000.000 TL,
- b) Cari yıl dahil, başvuru tarihinden önceki takvim yılında vergi dairesine verilmiş muhtasar beyannamelere göre aylık ortalama çalıştırılan kişi sayısı 50 veya daha fazla, (Hesaplama işleminin gerçekleştiği dönemden önceki 12 aylık ortalama esas alınır.)
- olanlara, yukarıda (IV/B-1.1.) bölümündeki genel şartları da taşımaları kaydıyla İTUS sertifikası verilebilir. Bu şartları birlikte taşıyan mükelleflerin bağlı oldukları Vergi Dairesi Başkanlığına/Defterdarlığa bir dilekçe ile başvurması halinde, başvuru tarihini izleyen 15 gün içinde “İTUS Sertifikası” verilir.

- İTUS sertifikasına sahip mükelleflerin iade talepleri Tebliğin ilgili bölümlerinde yer alan açıklamalara göre yerine getirilir.
- İadenin teminat karşılığında talep edilmesi halinde, iade miktarının Teminat verilmesini gerektiren sınırı aşan kısmının (% 8)'i (dış ticaret sermaye şirketleri ve sektörel dış ticaret şirketleri için %4'ü) için teminat verilir.
- Teminat, Tebliğde aksi belirtilmedikçe, iadenin yapıldığı tarihten itibaren altı ay içinde ibraz edilecek YMM raporu ile çözülür. Bu süre içerisinde YMM raporu ibraz edilmemesi halinde veya mükellefin talep etmesi durumunda teminat VİR sonucuna göre çözülür. İTUS sertifikasının iptalini gerektiren bir neden olmadığı sürece, sonraki iade taleplerinde indirimli teminat uygulamasına devam edileceği ve YMM raporunun da yine altı ay içinde ibraz edilmesinin isteneceği tabiidir.

HIZLANDIRILMIŞ İADE SİSTEMİ (HİS) Şartları

- Aşağıdaki şartları taşıyan mükelleflere talep etmeleri ve aşağıda belirtilen belgeleri ibraz etmeleri halinde bağlı oldukları Vergi Dairesi Başkanlığı (bulunmayan yerlerde Defterdarlık) tarafından “HİS sertifikası” verilir.
- a) Başvuru tarihinden önceki son beş takvim yılı itibarıyla vergi mükellefiyetinin bulunması,
- b) Başvuru tarihinden önce vergi dairesine verilmiş son yıllık kurumlar vergisi beyannamesinin ekinde yer alan bilânçoya göre en az;
 - - Aktif toplamının 200.000.000 TL,
 - - Maddi duran varlıkları toplamının 50.000.000 TL,
 - - Öz sermaye tutarının 100.000.000 TL,
 - - Net satışlarının 250.000.000 TL,
- olması, (bu koşullardan herhangi üç tanesinin sağlanmış olması yeterlidir.)

- c) Başvurudan önceki takvim yılında vergi dairesine vermiş olduğu muhtasar beyannamelere göre aylık ortalama çalıştırılan kişi sayısının 250 veya daha fazla olması,
 - ç) Başvuru tarihinden önceki son beş takvim yılı içinde;
 - - Mücbir sebep sayılan haller dışındaki nedenlerle, defter ve belgelerin ibrazından imtina edilmemiş olması,
 - - Gelir veya kurumlar vergisi, ÖTV ve KDV uygulamalarından her birine ait beyanname verme ödevinin her bir vergi türü itibarıyla birden fazla aksatılmamış olması (süresinden sonra kendiliğinden verilen beyannameler hariç),
 - - Sahte belge veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme veya kullanma fiili nedeniyle özel esaslara tabi tutulmamış veya tutulmuşsa genel esaslara dönülmüş olması,
 - d) Başvuru tarihi itibarıyla;
 - - KDV iade taleplerinde özel esaslara tabi olmayı gerektiren bir durumunun bulunmaması,
 - - Vergi borcunun bulunmaması (vergilerin tecil edilmiş olması bu şartın ihlali sayılmaz),
- gerekmektedir.

- HİS Uygulamasına Göre İade Taleplerinin Yerine Getirilmesi

HİS sertifikası sahibi mükelleflerin iade talepleri tutarına bakılmaksızın, teminat, VİR veya YMM raporu aranılmadan yerine getirilir.

Bu mükelleflerin nakden iade taleplerinde, ibraz edilen belgelere ilişkin olarak KDVIIRA sistemi tarafından yapılan sorgulama neticesinde olumsuzluk tespit edilmeyen tutarlar raporun tamamlanma sürecini izleyen beş iş günü içinde iade edilir.

Olumsuzluk tespit edilen alımlara ilişkin KDV tutarlarının iadesi ise olumsuzlukların giderilmesi veya aranan şartların sağlanması kaydıyla yerine getirilir. Mahsuben iade talepleri ise belgelerin tamamlandığı tarih itibarıyla hüküm ifade eder.

Özel Esaslara Tabi Mükellefler

Haklarında, düzenledikleri veya kullandıkları belgelerin gerçek duruma aykırı olduğuna ilişkin delil ve karineleri içeren rapor veya tespit bulunan aşağıdaki mükellefler, iade taleplerinin yerine getirilmesi bakımından özel esaslara tabidir.

- - 213 sayılı Kanununun (153/A) maddesi kapsamına giren mükellefler,
- - Sahte belge veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme fiiline iştirak eden mükellefler de dâhil olmak üzere sahte belge veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme ya da kullanma konusunda haklarında “olumsuz rapor” veya “olumsuz tespit” bulunan mükellefler,
- -Sahte belge veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme konusunda haklarında “olumsuz rapor” bulunan mükelleflerin raporun ait olduğu dönemdeki ortakları, kanuni temsilcileri, bunların kurdukları veya ortak oldukları mükellefler ile kanuni temsilcisi oldukları mükellefler,
- -Haklarında beyanname vermeme, defter ve belge ibraz etmeme ve adresinde bulunamama konusunda tespit bulunan mükellefler,
- -Haklarında KDV yönünden ihtiyati tahakkuk veya ihtiyati haciz uygulanan mükellefler.

TEŞEKKÜR EDERİM.

